

Få gode råd til at gøre jeres arealer mere grønne SIDE 10

Nu skal I også sortere jeres tekstilaffald BAGSIDEN

Skal du i gang med grøn omstilling?

Et nyt netværk med fokus på grøn omstilling skal skabe en fælles platform til inspiration og vidensdeling for virksomhederne i Brøndby

Af Anne Thane Christensen Klimakoordinator og Jes Pettersson erhvervskonsulent, Brøndby Kommune

Der bliver stillet stadig større krav til virksomhedernes grønne omstilling. Kravene kommer fra myndigheder, kunder og forbrugere. Der er stor forskel på, hvor langt virksomhederne er med at igangsætte de tiltag, der skal sikre deres konkurrencedygtighed på sigt. De virksomheder der engagerer sig tidligt i den grønne omstilling og får indarbejdet en kultur, hvor hensynet til klima og miljø tænkes ind i de strategiske beslutninger, kommer i fremtiden til at stå stærkere i konkurrencen om ordrerne.

Inspiration, vidensdeling og sparing med andre virksomheder, myndigheder og vidensinstitutioner kan for mange være nøglen til grøn omstilling. Derfor vil Brøndby Kommune skabe et fællesskab, hvor myndigheder og virksomheder kan skabe værdi for hinanden igennem vidensdeling og samarbejde.

Hvordan vil Brøndby Kommune hjælpe din virksomhed?

Grønt partnerskab er et samarbejde imellem Brøndby Kommune og erhvervslivet omkring grøn omstilling i den enkelte virksomhed. Et grøn partnerskab indeholder bl.a.:

- løbende netværksmøder, hvor der er mulighed for at høre mere om tilskudsordninger, lovkrav og dele erfaringer.
- hjælp fra kommunen og Erhvervshus Hovedstaden til, at finde de rigtige metoder og samarbejdspartnere, der kan bringe de grønne visioner i mål.
- grønt tilsyn hvor vi sammen gennemgår mulige fokusområder fx transport, energi, affald og ressourcer

Grønt Partnerskab er åbent for alle virksomheder i Brøndby Kommune. Partnerskabet bliver bygget på virksomhedernes behov og vil løbende blive formet efter den feedback, der kommer fra virksomhederne. Så om man er en stor eller en lille virksomhed, eller man vil arbejde med sit indkøb, dokumentering eller affaldshåndtering, så er der mulighed for at være med, når Grønt Partnerskab starter op.

Møder i 2023

Grønt Partnerskab bliver skudt i gang: **den 19. september kl. 15.30-17.30. hos Stilling A/S på Midtager 9**

Her er det muligt at høre mere om fordelene ved at være med i Grønt Partnerskab og få inspiration fra Stillings arbejde på området, samt høre om de forskellige tilskudsordninger der findes. Næste netværksmøde er onsdag den 22. november.

Læs mere om Grønt Partnerskab på www.brondby.dk/grontpartnerskab - eller kontakt:

Jes Pettersson, erhvervskonsulent
Tlf.: 23 67 49 33, e-mail: jeper@brondby.dk

Anne Thane Christensen, Klimakoordinator
Tlf.: 43 28 27 03, e-mail: anthc@brondby.dk

SIDE 2 Skal du i gang med grøn omstilling?

SIDE 3 Hvilke tilsyn og kampagner har kommunen fokus på i 2023?

SIDE 4 BIOFOS skal reducere indholdet af miljøfarlige stoffer i spildevandet

SIDE 5 Vi skal sammen blive klar til elbilerne

SIDE 7 Kort nyt

SIDE 10 Få gode råd til at gøre jeres arealer mere grønne

SIDE 12 Nu skal I også sortere jeres tekstilaffald

Hvilke tilsyn og kampagner har kommunen fokus på i 2023?

Klima og Miljø har igen i år haft fokus på autoværksteder, da denne gruppe virksomheder ofte har flere miljødokumentationer end de fleste andre virksomheder.

Af Henrik Ruø Jensen og Morten Heegaard,
Klima og Miljø, Brøndby Kommune

Desuden har vi prioriteret at besøge virksomheder, hvor der i 2022 var problemer eller, hvor det er længe siden vi har været.

Ud over tilsyn på ovennævnte typer virksomheder vil vi gennemføre en indsats rettet mod at opspore og udføre miljøtilsyn på miljørelevante virksomheder, vi ikke tidligere har besøgt.

Årets tilsynskampagner

Kampagnerne er ikke endeligt fastlagt, men vi forventer følgende:

- Grøn omstilling hos virksomhederne
- Affaldsdatakampagne på udvalgte virksomheder.
- Opsporing og klassifikation af nye virksomheder.

Med udgangspunkt i indberetningerne til Affaldsdatasystemet (ADS) vil vi i en af virksomheds-

heds-kampagnerne udvælge et antal affaldsproducerende virksomheder, der vurderes at kunne trænge til en mere grundig affaldsgennemgang.

Årets tilsyn

I år vil tilsynsindsatsen være rettet imod følgende grupper virksomheder:

- Autoværksteder
- Virksomheder hvor der i 2022 blev påtalt forhold i forbindelse med tilsynene.
- Virksomheder vi ikke har besøgt i længere tid, og derfor står for tur
- Nye virksomheder og virksomheder der har ændret så væsentligt på aktiviteterne eller indretningen, at de nu skal under tilsynsluppen.
- Affaldstilsyn på udvalgte virksomheder og i boligsektorens affaldsgårde.

I lighed med 2022 vil tilsynsbesøgene i år være en lidt mere blandet landhandel af virksomhedstyper, brancher og størrelser end det normale.

MILJØTILSYN

Lovgivningen kræver, at kommunerne fører et aktivt og opsøgende miljøtilsyn. Der skal føres tilsyn med, at de regler, der er fastsat med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven, overholdes. Kommunerne skal via miljøtilsynet bl.a. kontrollere,

- at vilkår fastsat i godkendelser og tilladelser overholdes
- at påbud og forbud efterkommes
- at gældende lokale krav fastsat i regulativer eller forskrifter overholdes

Et godt miljøtilsyn handler dog ikke kun om kontrol, men i lige så høj grad om at vejlede og forebygge. Vi ønsker gennem dialog at give virksomheden mulighed for at tilpasse deres produktion og praksis, inden der er tale om en egentlig overtrædelse af gældende love og regler.

Når det fungerer godt, kan miljøtilsyn også bidrage til få fokus på ressourceoptimering i virksomheden og på den måde være værdiskabende. Hos mindre virksomheder er miljøtilsynet med til at skærpe fokus på miljø, mens det for større virksomheder bl.a. er muligheden for gennem dialog at forebygge miljøproblemer, der er det centrale.

En større del af tilsynsarbejdet end normalt forventes at være på virksomheder, der ikke er omfattet af gebyrbetaling for miljøtilsyn.

Kemikalier korrekt placeret på en spillbakke.

Tilsyn på et autoværksted.

BIOFOS skal reducere indholdet af miljøfarlige stoffer i spildevandet

En undersøgelse af spildevandet har vist, at det indeholder en række miljøfarlige stoffer.

Af Susanne Svénné, Klima og Miljø, Brøndby Kommune

DHI (tidl. Dansk Institut for anvendt Hydraulik) har gennemført en kildeopsporing af en række miljøfarlige stoffer (fokusstoffer) i spildevandet i oplandet til BIOFOS' 3 renselanlæg, Lynetten, Damhusåen og Avedøre. Formålet med undersøgelsen var at opnå en viden, om virksomheders bidrag til fokusstofferne i spildevandet og dermed danne et grundlag for en reduktion i spildevandet.

BIOFOS A/S er Danmarks største spildevands-selskab, og med 15 ejerkommuner dækker BIOFOS Danmarks største spildevandsopland, som genererer ca. 115 mio. m³ spildevand pr. år. Spildevandet kommer fra alle typer virksomheder og institutioner samt fra 1,2 mio. indbyggere - og en del regnvand.

I 2018 fandt BIOFOS 15 miljøfarlige stoffer og stof-grupper i udledningen fra deres tre renselanlæg, hvor koncentrationer i spildevandet gør det svært at overholde miljøkvalitetskravene. Brøndby Kommune har fokus på dette, når vi tager på tilsyn på virksomhederne.

Kortlægning af fokusstofferne

I 2020 blev der lavet en kortlægning af fokusstofferne i oplandet på baggrund af informationer fra de 15 ejerkommuner i fx tilslutnings-tilladelser og tilhørende analyseresultater. Der blev ligeledes foretaget en kortlægning af alle virksomheder inden for udvalgte brancher i kommunerne.

Konklusionen var, at der manglede viden om en række af stofferne i spildevand. Det var

især PFAS og tin, hvor datagrundlaget er meget spinkelt, fordi man ikke tidligere har haft fokus på disse stoffer i spildevand.

PFAS er særligt problematisk

DHI gennemførte sammen med 30 virksomheder målinger i 2022.

Resultaterne indikerer, at virksomheder inden for affaldshåndtering og -deponering udgør langt den største kilde til PFOS og øvrige PFAS-forbindelser, bisphenol A og PAH'er i oplandet. Derudover kan afværgepumpninger og grundvandssænkninger også udgøre en kilde til PFOS og øvrige PFAS-forbindelser. Den største enkeltkilde, der blev fundet, er et affaldssorteringsanlæg, hvor miljøkvalitetskriteriet for PFOS (på 0,65 nanogram pr. liter) blev overskredet med mere end faktor 11.000 med et målt indhold på 7,3 mikrogram pr. liter.

Af rapporten fremgår, at PFOA er den hyppigst fundne PFAS-forbindelse med et fund i spildevandet fra 20 virksomheder. Der findes dog pt. kun et særskilt miljøkvalitetskrav for PFOS, så

derfor er det dette PFAS-stof, der er fokusstof hos BIOFOS. PFOS er kun målt over detektionsgrænsen i spildevand fra nogle af brancherne.

PFOS blev fundet i særligt høje koncentrationer i spildevand fra affaldsdeponier, oplag af skrot og affald, samt afværgelanlæg/grundvandssænkninger. Da PFOS har været forbudt at anvende i EU siden 2011, giver det mening, at stoffet findes i netop disse brancher, hvor der kan være tale om afsmitning fra gamle eller udenlandske produkter eller gamle forureninger.

Bilvaskerier og tog-, bus- og lastvognsvask kan være en kilde til PFAS, hvis de bruger bilplejemidler, der indeholder PFAS.

Kommunernes videre arbejde

DHI anbefaler derfor i rapporten, at ejerkommunerne i forbindelse med virksomhedernes egenkontrol sætter krav til opfølgende målinger for 22 PFAS-forbindelser hos virksomheder inden for følgende brancher: Affaldsdeponier,

Fortsættes side 5 ►

Vi skal sammen blive klar til elbilerne

I de kommende år vil mange flere elbiler komme på vejene, og de får brug for steder at lade. Både virksomheder, boligområder og kommunen bør bidrage til den grønne omstilling ved at etablere ladestandere.

Af Mikkel Larsen, klima og Miljø,
Brøndby Kommune

Trafikken spiller en stor rolle i klimaudfordringerne. I Brøndby kommer halvdelen af den CO₂, der udledes inden for kommunen faktisk fra trafikken. Det gælder især personbiler.

I *Klimaplan for Brøndby*, som blev vedtaget sidste år, satte Kommunalbestyrelsen et ambitiøst mål om at nedbringe CO₂-udledningen i Brøndby med 75% i 2030, og at vi skal være klimaneutrale i 2050.

En grøn omstilling af biltrafikken er derfor et af de vigtige og nødvendige greb for at nedbringe CO₂-udledningerne her i Brøndby.

"I Brøndby har vi sat et ambitiøst mål om at blive CO₂-neutrale, og her er elbiler og grønnere trafik en helt afgørende del af løsningen," fortæller Finn Andersen, formand for Teknik- og Miljøudvalget i Brøndby Kommune.

Mange elbiler på vej

Antallet af danske personbiler, der kører på el, er i hastig vækst. Ifølge Danmarks Statistik voksede

bestanden af elbiler med 69% sidste år. Kigger man på bilsalget i december 2022, var mere end fire ud af ti nye biler til privat brug elbiler.

Så selvom elbiler og plugin-hybrider endnu udgør en mindre del af den samlede bilpark – ved årsskiftet var det i alt 7,7% – vil deres antal hurtigt vokse.

Udskiftningen af benzin- og dieslbiler er en vigtig del af den grønne omstilling. Ifølge Klimarådet bør antallet af danske elbiler femdobles

Fortsættes side 6 ►

► Fortsat fra side 4

affaldssorterings- og håndteringsvirksomheder med udendørs oplag af affald og skrot, afværgepumpninger og grundvandssænkninger.

Med hensyn til bisphenol A, tin, bly, kobber, zink og DEHP er de vejledende grænseværdier for stofferne pt. under revision hos Miljøstyrelsen. En vejledende grænseværdi for PFOS er desuden under udarbejdelse. Rapporten anbefaler derfor, at ejerkommunerne reviderer relevante tilslutningstilladelser, når Miljøstyrelsen har fastsat de nye grænseværdier.

Resultaterne fra undersøgelsen viser, at der er udfordringer med tilslutningstilladelser, der er gamle og fra en tid, hvor man ikke havde fokus på disse stoffer. Samtidig stiller undersøgelsen spørgsmål ved, om det overhovedet er de rigtige stoffer, der bliver spurgt til, når kommunen laver en tilslutningstilladelse til de undersøgte brancher.

DE 15 MILJØFARLIGE STOFFER

- PFOS og andre PFAS-forbindelser
- Bly
- 17-beta-østradiol
- Kviksølv
- Zink
- Bisphenol A
- Terbutryn
- DEHP
- PAH'er
- Pyren
- Kobber
- Kobolt
- Phenol
- LAS
- Tin

DE UDVALGTE BRANCHER I UNDERSØGELSE ER

- Affaldsdeponier
- Affaldssorteringsvirksomheder
- Asfaltproduktion
- Industrivaskerier
- Laboratorier
- Bilvaskehaller
- Tog/bus/lastvognsvask
- Brandøvelsespladser
- Afværgepumpninger og grundvandssænkninger.

HVAD ER PFAS?

PFAS er en fællesbetegnelse for en stor gruppe af menneskeskabte fluor-stoffer.

Fakta om PFAS-stoffer:

- De er svære at nedbryde og kaldes derfor evighedskemikalier.
- Stofferne ophobes i dyr og mennesker.
- Stofferne har en række sundhedsskadelige effekter.
- Stofferne er i dag spredt overalt i miljøet, i større eller mindre grad.
- De bedst undersøgte stoffer er PFOS og PFOA, men der anslås at være over 6.000 forskellige PFAS-stoffer.
- Brugen af PFOS blev forbudt i 2011.
- Kommunale renseanlæg kan ikke rense spildevandet for PFAS uden meget avancerede renseteknologier.

► Fortsat fra side 5

til mindst en million elbiler i 2030 for at opfylde de nationale klimamål.

Samtidig har EU besluttet, at der fra 2035 ikke længere må sælges nye benzin- og dieslbiler i medlemsstaterne.

I de kommende år forventer vi, at flere elbiler med lavere pris og højere rækkevidde kommer på markedet, hvilket vil give flere husstande økonomisk og praktisk mulighed for at erstatte deres benzin- eller dieslbil med en elbil.

Mulighed for opladning

Alt peger altså på, at elbiler bliver noget, vi kommer til at se mange flere af i nær fremtid. Og skal det fungere, bliver der brug for mange flere steder, hvor elbilisterne kan oplade deres køretøjer.

De fleste opladninger finder sted hjemme eller på arbejdspladsen, og har man egen parkering ved boligen, giver det mening at få sin egen ladeboks. Men bor man i almen boligafdeling, er man afhængig af, at fællesskabet opsætter lademulighed. Og vil man gerne lade på jobbet, kræver det, at arbejdspladsen sørger for faciliteterne.

Det er også nødvendigt med lademuligheder i det offentlige rum, fx når man er på langfart eller besøg hos andre. Og for dem, der ikke har adgang til opladning derhjemme eller på arbejdspladsen, kan ladestandere i det offentlige rum være en hjælp til at få en hverdag med elbil til at fungere alligevel.

Brøndby Kommune er i gang

Brøndby Kommune ønsker at løfte sin del af opgaven med at skaffe ladekapacitet nok. På baggrund af et udbud i starten af året har kommunen indgået aftale med operatørerne OK og EDF Danmark om at opstille og drive offentligt tilgængelige ladestandere på 22 forskellige kommunale parkeringspladser i Brøndby.

De vil blandt andet kunne findes ved stationerne, Stadion, Rådhuset, Brøndby Strand Centrum og ved Kulturhusene.

Der vil i alt komme 112 nye ladepunkter, hvoraf 10 af dem bliver såkaldte hurtigladere. Alle ladestandere vil være åbne for borgerne. De første ladestandere er allerede etableret, og resten vil blive sat i drift i løbet af efteråret.

På kortet kan du se de steder, hvor kommunen får sat ladestandere op samt eksisterende åbne ladestandere ved tankstationer, butikker og virksomheder.

Ansvar hos virksomheder og boligafdelinger

De fleste opladninger af elbiler sker typisk derhjemme og på arbejdspladsen. Det er derfor nødvendigt, at virksomheder, boligafdelinger, almene organisationer m.fl. støtter op om den grønne omstilling ved at løfte deres del af opgaven.

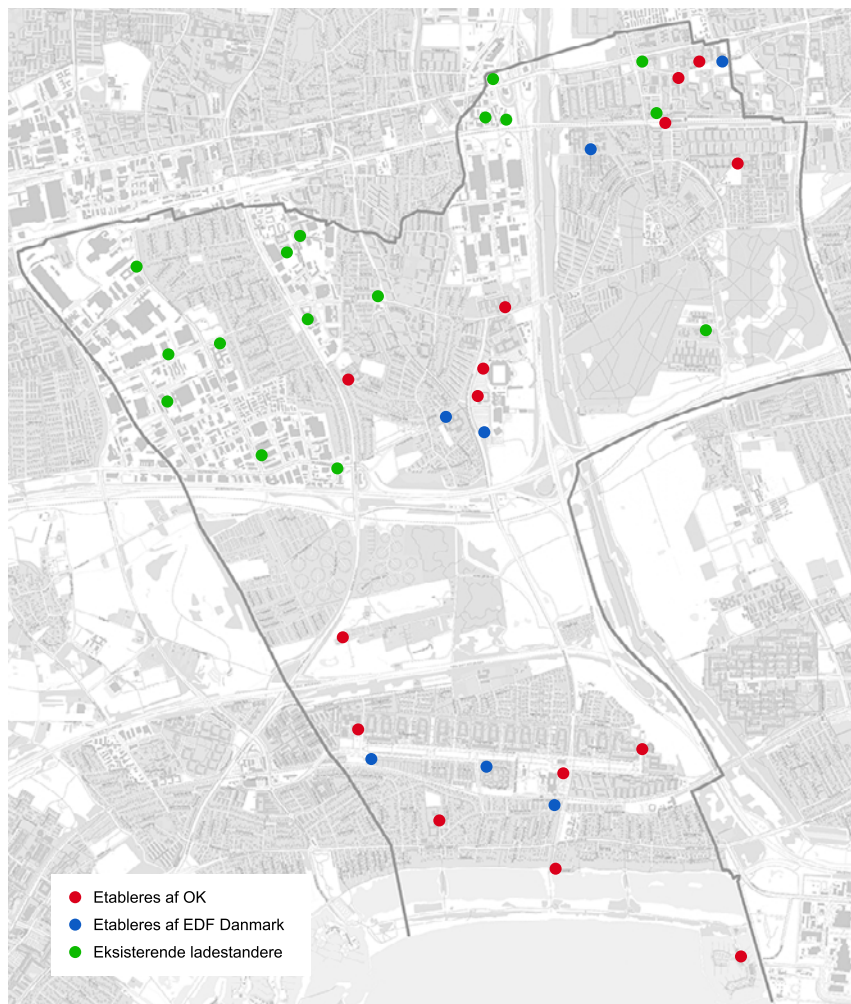
Det kan ved første øjekast virke som en hønen-og-ægget-udfordring, idet der skal være

et vist antal elbiler, før det giver mening at bruge penge på at etablere ladestandere – mens ansatte og beboere måske først er parate til at investere i en elbil, når nemme lademuligheder er til stede.

Men udviklingen er i fuld gang, så det er nu, der er det rette tidspunkt at planlægge, hvordan man som arbejdsplads eller boligafdeling vil tilvejebringe lademuligheder til ansatte og beboere.

Mulighed for opladning af elbil må i nær fremtid forventes at blive en standard-facilitet ligesom fx vaskeri eller kantine, som ansatte og beboere forventer er til stede.

Der er mange virksomheder og boligafdelinger, der allerede har etableret ladestandere, eller som er i gang. Brøndby Kommune håber, at endnu flere vil være med og medvirke til denne del af den nødvendige grønne omstilling.

Nuværende og kommende steder med ladestandere i Brøndby.

Kort nyt

Varer uden ødelagt skov

EU-skovforordning skal forhindre salg af varer, der fører til skovrydning. Reglerne forventes at træde i kraft i 2024.

I april 2023 godkendte europaparlamentet nye regler, der forpligter virksomheder til at kontrollere, at produkter, der sælges på det europæiske marked, ikke har bidraget til skovrydning eller skovforringelse noget sted i verden.

Skovrydning og skovforringelse sker hovedsageligt i de tre store skovområder i Amazonas, Congo og Sydøstasien. Jordens skove dækker 31% af den globale landoverflade, er de hjemsted for en stor del af Jordens biodiversitet.

EUs forbrug tegner sig for ca. 10 % af den globale skovrydning, hovedsagelig palmeolie og soja, som tegner sig for mere end to tredjedele. De vigtigste produkter, som pt. Importeres fra ryddede områder er: palmeolie, soja, træ, kakao, kaffe, gummi og majs.

Hvert år mister verden et skovområde, der svarer til cirka to gange Danmarks areal, på grund af skovrydning. Træ bliver fældet og arealerne brugt til blandt andet at dyrke afgrøder, der anvendes til dyrefoder, papirprodukter, fødevarer og mange andre varer i supermarkederne.

EU har i forordningen valgt at stille krav til de varer, som er skyld i størstedelen af rydning og forringelse af skov verden over. Det gælder blandt andet varer som soja, kakao, kaffe, kvæg – både kød og læder - og træ.

Forordningen forventes at træde i kraft i 2024, hvorefter virksomheder i EU, skal kontrollere, om deres råvarer stammer fra områder, hvor der bliver passet på skoven. Den nye forordning definerer skovrydning, som skovområder, der fældes for at blive til landbrugsarealer. Sælgere

af varer med indhold af blandt soja, palmeolie, kakao og kød skal fremover kunne dokumentere, at produktionen ikke har ført til skovrydning og skovødelæggelse.

Virksomheder skal blandt andet med GPS-kordinater kunne vise, at der ikke er blevet ryddet skov på det areal, som råvaren er produceret på. Virksomheder skal også dokumentere, at de overholder miljølovgivning og oprindelige folks rettigheder i produktionslandet.

Virksomhederne risikerer bøder, hvis ikke deres råvarer er dokumenteret 'skovrydningsfri'. Hele verden er omfattet – også de danske skove.

Ifølge FN's Fødevare- og Landbrugsorganisation, FAO, gik omkring 4,2 millioner kvadratkilometer skov gik tabt på grund af skovrydning mellem 1990 og 2020. Det svarer ca. til det samlede areal af samtlige lande i EU.

Skovrydning er ødelæggelse af skove, så jorden kan bruges til andre formål. Skovforringelse er en mere gradvis proces i forbindelse med ikke-bæredygtig hugst, der medfører tab af skovens evne til at producere træ eller støtte biodiversiteten.

Danmarks økonomi er kun 4% cirkulær

Dette er betydeligt lavere end cirkularitetsmålingen for den globale økonomi, der er målt til 7,2 pct. i 2023. Det betyder, at ud af alle de forbrugte materialer kommer kun 4% tilbage i økonomien i form af genbrugsmaterialer.

Det betyder dog ikke, at de øvrige 96% af materialerne går til spilde. Næsten halvdelen af materialerne i dansk økonomi er låst fast på lager – fra bygninger og infrastruktur til køretøjer og maskiner – og er utilgængelige for genanvendelse i mange år, mens yderli-

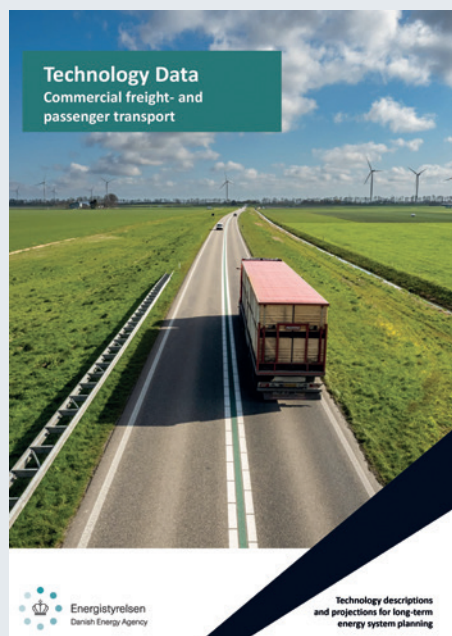
gere ca. 30% er vedvarende, kulstofneutral biomasse.

Danskerne forbruger 24,5 tons jomfruelige materialer per person per år. Dette er over EU-gennemsnittet på 17,8 ton pr. person og det globale gennemsnit på 12 ton pr. person. Desuden er dette tal mere end tre gange højere end det anslåede "bæredygtige" forbrugsniveau, nemlig 8 t pr. indbygger. Danmarks CO₂-aftryk på 11,1 ton per indbygger og ligger også over EU-gennemsnittet på 9,5 ton per indbygger.

Global Circularity Gap Report er en årlig rapport, der måler cirkularitetens tilstand i den globale økonomi. Rapporten har til formål at inspirere til handling og realisere en global cirkulær økonomi. Rapporten lanceres årligt under World Economic Forums årsmøde i Davos. Den seneste rapport, CGR 2023, fremhæver behovet for cirkularitet for at vende overskridelsen af fem af vores planets sikre grænser.

Kilde: The Circularity Gap Report, Denmark, 2023

Teknologikatalog for tung vejtransport

Energistyrelsen har udgivet et teknologikatalog om tung transport med lastbiler og busser. Formålet med kataloget er, at interesserede parter kan få et overblik over forskellige teknologiske løsninger på området for tung transport. Kataloget gør det således lettere at pege på de fremtidige muligheder for den tunge transport. Kataloget danner grundlag for at kunne inddrage og sammenligne forskellige teknologier i fremskrivninger og analyser. Kataloget omhandler lastbiler og busser, der kan køre på diesel, elektricitet eller brint. Senere vil kataloget blive udvidet med transportmidler inden for skibsfart. Den tunge vejtransport står i dag over for en omstilling væk fra de fossile brændsler. Hvad der kan erstatte den konventionelle dieselmotor kan variere alt efter den funktion det pågældende køretøj skal have. Kataloget inddeler lastbiler i

tre segmenter og busser i to for at beskrive det arbejde, som udføres.

Til brug for vurderinger er udviklingen på klima- og energiområdet data for en række teknologier samlet i teknologikataloger. Katalogerne offentliggøres og opdateres løbende af Energistyrelsen. Der foreligger pt. følgende teknologikataloger:

Teknologikatalog

- for produktion af el og fjernvarme,
- for individuelle opvarmningsanlæg,
- for fornybare brændstoffer,
- for energilagring,
- for kulstoffangst, -transport og -lagring,
- for procesvarme,
- for transport af energi samt
- for tung vejtransport.

Kilde: Energistyrelsen, <https://ens.dk/>

Gebyret for GMO-sager er opjusteret

Miljøstyrelsen har den 26. maj 2023 opjusteret gebyret for behandling af gebyrbelagte

GMO-sager, herunder tilsyn (ekskl. eksportcertifikater), til 799 kr. Se herom i: Bekendtgørelse

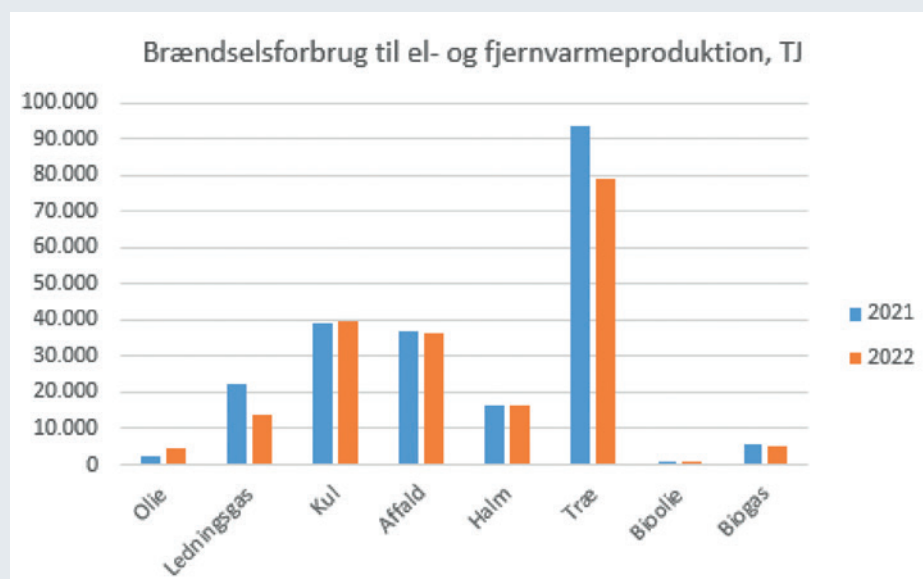
om gebyr for sagsbehandling og tilsyn efter lov om miljø og genteknologi.

Kilde: Miljøstyrelsen, <https://mst.dk/>

Brændselsforbruget til el- og fjernvarmeproduktion faldt i 2022

Brændselsforbruget til el- og fjernvarmeproduktion er faldet med 10 procent i 2022 sammenlignet med forbruget i 2021. Det er især forbruget af træ og ledningsgas, der er faldet. Det viser resultatet af Energiproducenttællingen for 2022.

Energiproducenttællingen består af en indsamling af data fra alle værker, som leverer el og/eller varme til offentlige net med undtagelse af el producerende solcelleanlæg og vindkraftanlæg. De indsamlede data omfatter oplysninger om de tekniske anlæg, brændselsforbrug samt varme- og elproduktion for hvert anlæg.

Kilde: Energistyrelsen, <https://ens.dk/>

Prognose for den kommende olie- og gasproduktion i Danmark

Energistyrelsen forventer, at produktionen af olie og gas de næste fem år øges med henholdsvis fem og to procent i forhold til sidste års prognose. De forventede mængder olie og især salgsgas i 2023 er højere end forventet i sidste års prognose. Ændringen skyldes primært modning og gennemførelse af nye projekter.

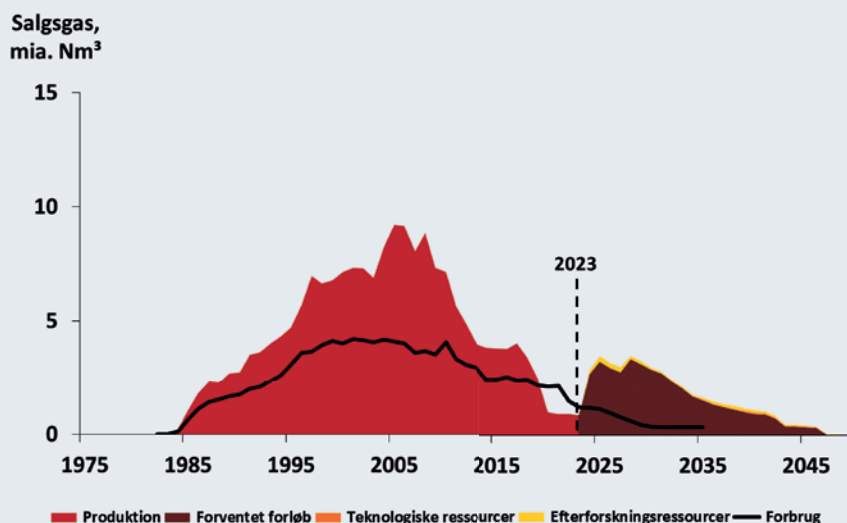
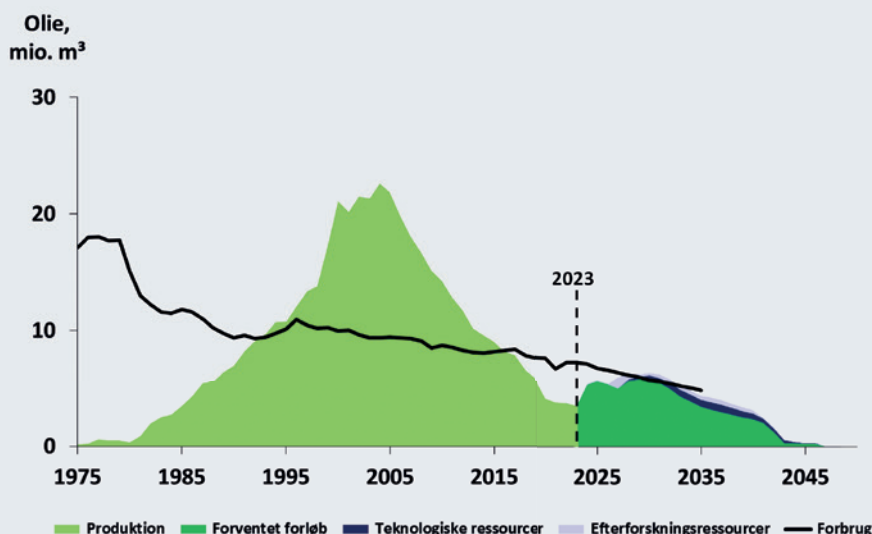
For 2023 forventer Energistyrelsen, at olieproduktionen bliver 3,4 millioner m³, svarende til ca. 58.000 tønder olie pr. dag. Det er en opskrivning på fire procent af produktionen i 2023 i forhold til produktionen i 2022.

Energistyrelsen forventer for 2023, at produktionen af salgsgas bliver 0,9 milliard Nm³, svarende til ca. 16.000 tønder olieækvivalenter pr. dag. Det er en opskrivning på 14 procent i forhold til sidste års prognose.

Produktionen af olie toppes i 2030, mens produktionen af gas toppes i 2028.

Figurene viser produktion og prognose for hhv. olie og gas.

Kilde: Energistyrelsen, <https://ens.dk/>

Tilskudspulje til at fremme eksport af grøn dansk energiteknologi

Indtil den 10. oktober 2023 er det igen muligt for offentlig-private samarbejder at søge om midler fra Energistyrelsens Tilskudspulje til Fremme af Energieksportindsatsen. Årets ansøgningsrunde rummer i alt 8,8 millioner kroner.

Formålet med puljen er at styrke eksport af grøn dansk energiteknologi. Puljen støtter offentlig-private samarbejder på markeder, der er nye for de private aktører. Det er en fordel, hvis et projekt finder sted i lande, hvor danske myndigheder samarbejder med udenlandske myndigheder på energiområdet. Det kan fx være et eller flere af de 24 lande, som Energistyrelsen har myndighedssamarbejde med.

Hvem kan søge?

Det er et krav, at ansøger inden indsendelse af ansøgning skal have indgået et offentligt-privat samarbejde.

Hvilke projekter kan opnå tilskud?

De projekter, der ansøges om midler til, skal indeholde aktiviteter, som understøtter konkrete forretningsmuligheder og modeller, der kan fremme energieksport og udbygning af myndighedssamarbejde.

Hvordan og hvornår kan man søge?

Puljen er åben for ansøgninger til tirsdag den 10. oktober 2023. Ansøgninger til puljen skal

uploades via tilskudsportalen på Energistyrelsens hjemmeside

Læs mere

På Energistyrelsens hjemmeside og statens-tilskudspuljer.dk kan man læse mere om tilskudsordningen og finde den reviderede bekendtgørelse, Energistyrelsens vejledning til regler og ansøgning samt Energistyrelsens skabeloner til brug for ansøgningen.

Kontakt

Skriv til teamet, der er ansvarlig for puljen på eksporttilskud@ens.dk.

Kilde: Energistyrelsen, <https://ens.dk/>

Få gode råd til at gøre jeres arealer mere grønne

Det er nemt at få flere blomster og insekter på jeres grønne arealer og vise jeres kunder, at I gør en indsats for biodiversiteten.

Af Karina Sørensen,
Brøndby Kommune

Når I inviterer naturen ind, går der ikke lang tid, før I begynder at se flere vilde blomster, og så kommer dyrelivet automatisk – bier, fugle, guldsmede og sommerfugle.

Ved at øge biodiversitet på jeres egne arealer kan I påvirke arbejdsglæden positivt og synliggøre virksomhedens grønne værdier. Jeres medarbejdere vil få mulighed for at få en mental pause ved at spise deres frokost med udsigt til blomster og planter.

Tre gode tips til mere biodiversitet

Chefgartner Kim Wolfram fra Brøndby Kommune har tre gode tips til, hvordan I kan fremme biodiversiteten på jeres grønne arealer:

1. tip: Lad græsset gro

Den helt enkle metode til mere biodiversitet er at lade græsset gro. Hvis I synes det er pænt, kan I slå græsset i et spor rundt om stykket med langt græs.

Til efteråret klipper I det lange græs og fjerner afklippet. Efter et par år vil forskellige blomstrende urter vinde indpas og jeres græsstykke vil gradvis ændre sig til mere vild natur.

2. tip: Fræs græsplænen

Fræs eller grav et jordstykke igennem. Hvis det er en græsplæne, skal I fjerne græstørven, inden I fræser eller graver. Lad stykket ligge uden at I gør mere og se, hvilken frøbank jorden indeholder. I kan med fordel fjerne det ukrudt, der spirer frem, som I ikke ønsker.

Slå stykket til efteråret og fjern afklippet.

Kim Wolfram er chefgartner og ansat på Materielgården i Brøndby Kommune. Det er Kim og hans medarbejdere, der udfører mange af de projekter, som Brøndby Kommune har sat i søen i kølvandet på 'Strategi Brøndby 2030', hvor et af fokusområderne er større variation i natur og grønne områder.

3. tip: Så en vildengblanding

Fjern græstørven og fræs jorden ganske let. Hvis der er meget muld i jorden, så tilsæt grus og fræs det ned.

Så en egnet vildengblanding gerne med hjemmehørende urter. Det bedste tidspunkt er sidst i august eller start september. Når vildengen er afblomstret, skal den slås og I skal fjerne afklippet. Har I sået en flerårig blanding, kommer den igen til næste år. Vælg gerne frø, der er naturligt forekommende i Danmark. Vildengblandinger kan bl.a. købes i større byggemarkeder.

Flere gode ideer til mere biodiversitet

- Byg et kvashegn og giv læ og levesteder til smådyr. Det er smukt på en helt naturlig måde. Der er god anvisning på Havenyts hjemmeside til, hvordan I bygger et kvashegn.
- Plant hjemmehørende buske og træer og skab bedre vilkår for danske insekter og fugle.
- Planter I buske eller træer, der ikke oprindeligt er danske, er det ikke sikkert, at det er til gavn for insekter og fugle, da danske dyr ikke er tilpasset de fremmede træer og buske. Find inspiration til jeres næste buske og træer på Dansk Naturfredningsforenings hjemmeside.

- Gamle træer giver mulighed for værdifulde levesteder, som ikke findes på de yngre træer, og som giver udfoldelsesmuligheder for mange arter. Læs mere på Landbrugsinfo. Sæt insekthoteller op og vær med til at hjælpe arter som vilde bier, mariehøner, regnorme og biller. Der er en god guide til at bygge jeres egne insekthoteller på Dansk Naturfredningsforenings hjemmeside.
- Sæt fuglekasser op og inviter nye naboer. I kan nemt få flere fugle omkring virksomheden blot ved at sætte redekasser op. Hjælp de hulrugende fugle som har svært ved at finde egnede steder at yngle. Dansk Ornitologisk Forening har lavet en god anvisning til, hvordan I kan bygge fuglekasser.
- Behold store sten og stenkasser på arealet og byd en lang række dyr og planter velkommen. En stensætning rummer mange hulninger, hvor blandt andet biller, sommerfugle, vilde bier og edderkopper lever. Hulrummene kan bruges af mange dyr til at overvinde i. Læs mere om hvordan på Danmarks Naturfredningsforenings hjemmeside.

Brøndby Kommune bliver mere vild

Arbejdet med biodiversitet er skudt i gang i Brøndby Kommune med nogle spændende projekter. I februar 2023 gik kommunen i gang med at ændre parken rundt om rådhuset. Par-

ken skal fremme biodiversiteten og inspirere borgere og medarbejdere i Brøndby til at arbejde for større biodiversitet i deres egne haver – ja, selv i altankassen. Vi har valgt at anlægge parken som en række temahaver med hver sit anvendelsesformål, udtryk og indhold, der på forskellig vis øger biodiversiteten i den enkelte have og giver mulighed for ophold. De grønne arealer udvikles i de kommende år til et vildt og varieret parkområde. Tag en tur på stien og bliv inspireret.

Kommunalbestyrelsen i Brøndby ønsker at sikre den eksisterende natur og skabe mere variation i de grønne områder. På den måde skaber Brøndby bedre betingelser for dyr og planter og fremmer biodiversiteten.

Kommunen har sået vilde blomster og lader græsset og vilde urter gro på nu over 120.000 m². Formålet er at øge biodiversiteten og at skabe et bredere spekter af naturoplevelser for borgere og gæster i kommunen med mere blomstring samt give dyr og insekter bedre livsbetingelser.

Læs mere om Brøndby Kommunes vilde projekter her: <https://www.brondby.dk/aktiv-oplevels/oplevelser-i-naturen/vild-kommune/>

Det er spændende at se, hvilken frøbank jorden kan indeholde. Sådan her kan jeres græsplæne komme til at se ud på sigt.

GØR I NOGET FOR BIODIVERSITETEN?

- så del jeres gode historie og send den til Karina Sørensen, Teknik- og Miljøforvaltningen: kaing@brondby.dk.
Så kan vi sætte et billede i næste nummer af Miljø og Erhverv.

BRØNDBY SLIPPER NATUREN LØS

Brøndby Kommune vil skabe mere vild natur for at få en større biodiversitet. Det vil vi både for at give dyr og planter bedre leversteder og for at give borgerne flere forskellige naturoplevelser:

"Vi vil bevare og udvikle Brøndbys natur og grønne områder. En øget biodiversitet er både et mål i sig selv og et middel til at fremme oplevelsesværdien og borgernes sundhed og trivsel".

Sådan står der i Brøndby Kommunes strategi Brøndby 2030.

Her er Kim og hans team ved at etablere en skovhegn med kvashegn, hække m.m. ved Brøndby Rådhus.

Nu skal I også sortere jeres tekstilaffald

Alle virksomheder skal sortere deres husholdningslignende affald på lige fod med private husholdninger. Fra den 1. juli 2023 inkluderer dette også tekstilaffald.

Af Henrik Puukka-Sørensen, Klima og Miljø, Brøndby Kommune

Det betyder, at din virksomhed skal tage stilling til, hvilke tekstiler der kan genbruges, og hvad der er for slidt til genbrug, og derfor skal sorteres fra som tekstilaffald. Som virksomhed har I pligt til at sortere alt affald fra, der kan genbruges, og det er din virksomheds ansvar, at alle regler omkring affaldssortering overholdes.

Hvad er tekstilaffald?

Tekstilaffald er alle de tekstiler, der ikke er egnet til genbrug.

- **Ja tak til:**
 - o Hullet, plettet, slidt tøj og tekstil
 - o Enlige sokker, hullede t-shirts, reflekseveste
 - o Håndklæder, viskestykker, klude, tæpper
- **Nej tak til:**
 - o Imprægnerede eller vandafvisende tekstiler (restaffald)
 - o Tøj og tekstiler med rester af maling, olie, sprit eller lignende (restaffald)

- o Slidte og ødelagte sko, bæltter og tasker (restaffald)
- o Tøj, sko, bæltter og tasker, som andre kan få glæde af

Det som andre kan få glæde af, kan du aflevere i genbrugsbutikker og i tøjcontainere blandt andet på Brøndby Genbrugsstation.

Sådan kommer du af med dit affald

Der er forskellige muligheder for at komme af med tekstilerne afhængig af, hvor store mængder affald din virksomhed producerer. Du kan fx vælge at aflevere din virksomheds tekstilaffald på genbrugsstationen mod betaling. Her er der fra 1. januar 2023 indført automatisk nummerpladebetaling for erhvervsaffald. Virksomhederne betaler for hvert enkelt besøg på genbrugsstationen, som koster fra 108 til 184 kroner alt efter størrelsen på bilen og uanset, hvor meget affald du har med.

MILJØAVISEN I BRØNDBY udgives 4 gange om året og er rettet mod virksomheder

Redaktion: Brøndby Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Miljøafdelingen

Ansvarshavende redaktør: Kathleen Johman Kjærulff

Kontaktperson: Lene Bisgaard, email: lbh@brondby.dk

Miljøavisens indhold tilrettelægges i et samarbejde mellem Brøndby Kommune og Albertslund, Glostrup og Solrød Kommuner

Oplag: 800 stk.

Design og grafisk produktion: Kailow Graphic A/S. Kailow er certificeret under følgende internationale standarder: ISO 14001 miljøcertificering, ISO 9001 kvalitetscertificering, DS 49001 CSR-certificering (den danske udgave af ISO 26001 for social ansvarlighed) og OHSAS 18001 arbejdsmiljøcertificering. Kailow er tilsluttet Global Compact.

Tryksgod
5041 0134

